

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 15 ноември 2021 г.
(OR. en)

13243/21

CONOP 68
COARM 212
CODUN 47
CFSP/PESC 1005

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Заклучения на Съвета относно Десетата конференция за преглед на страните по Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно Десетата конференция за преглед на страните по Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО), одобрени от Съвета на неговото 3826-о заседание, проведено на 15 ноември 2021 г.

**ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА ОТНОСНО ДЕСЕТАТА КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА
ПРЕГЛЕД НА СТРАНИТЕ ПО ДОГОВОРА ЗА НЕРАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА
ЯДРЕНОТО ОРЪЖИЕ (ДНЯО)**

1. Съветът приветства предстоящото провеждане на Десетата конференция за преглед на страните по Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО) и потвърждава отново категоричната си подкрепа за ДНЯО като крайъгълен камък на глобалния режим за неразпространение на ядрено оръжие, съществен фундамент на усилията за ядрено разоръжаване в съответствие с член VI от ДНЯО и важен елемент от развитието на приложения на ядрената енергия за мирни цели в съответствие с член IV от ДНЯО. Съветът изтъква отново непоколебимата подкрепа на Съюза за опазването и укрепването на системата за ядрено разоръжаване, неразпространение и контрол над въоръженията. Твърдо сме убедени, че многостранният и основан на Договора подход е най-добрият начин за поддържане и укрепване на международния мир и сигурност.
2. Съветът изразява съжаление във връзка с неизбежното отлагане на Десетата конференция за преглед и изтъква ценния принос на конференциите за преглед към прилагането на ДНЯО.
3. Съветът потвърждава отново значението на всеобщото присъединяване към ДНЯО и призовава всички държави, които все още не са направили това, да се присъединят към Договора като неразполагащи с ядрено оръжие държави, а до момента на присъединяването да спазват предвидените в Договора условия. Съветът отчита историческите постижения на ДНЯО по отношение на ограничаването на разпространението на ядрени оръжия, улесняването на сътрудничеството в областта на ядрената енергия за мирни цели и значителното намаляване на запасите от ядрени оръжия през предходните десетилетия. ДНЯО има непреходна стойност и сега повече от всякога е необходимо да бъде приложен изцяло.

4. Съветът подкрепя категорично и трите стълба на ДНЯО и ще продължи да насърчава всеобхватното, балансирано и пълно изпълнение по същество на плана за действие на Конференцията за преглед от 2010 г. Подчертаваме необходимостта от изпълнение на всички задължения по ДНЯО и на ангажиментите, поети на предишните конференции за преглед, включително необходимостта от конкретен напредък по отношение на пълното прилагане на член VI, като крайната цел е пълното премахване на ядрените оръжия. Решени сме да се стремим към един по-безопасен и по-сигурен свят за всички в съответствие с целите на Договора по начин, насърчаващ международната стабилност, мир и сигурност. Съветът приветства ангажимента на държавите — членки на ЕС, да мобилизират политическата воля и да насърчават изпълнението на целите на ДНЯО чрез различни инициативи по време на текущия цикъл на преглед, например Стокхолмската инициатива.
5. С оглед на настоящата обстановка в областта на сигурността, белязана от все по-голямо напрежение и сериозни кризи и предизвикателства, свързани с разпространението, трябва да се работи с подновени усилия в областта на разоръжаването, неразпространението и контрола над въоръженията. Съветът призовава всички засегнати държави да се въздържат от предприемането на стъпки, които биха породили риск от по-нататъшно ескалиране на напрежението и биха подкопали постигнатото след края на Студената война съществено съкращаване на ядреното оръжие. Трябва да се избегне нова надпревара в ядреното въоръжаване.
6. Съветът желае да подчертае, че осигуряването на изпълнението на 64-те действия, предвидени в плана за действие от 2010 г., е колективна отговорност на всички държави — страни по ДНЯО, без изключение.
7. Съветът насочва вниманието към:
- Поетия от него ангажимент за постигане на напредък в ядреното разоръжаване в съответствие с член VI от ДНЯО, по-специално чрез цялостно намаляване на глобалните запаси от ядрени оръжия и като се отчита специалната отговорност на държавите, които притежават най-големите ядрени арсенали.

- Заявената от него подкрепа за засилването на диалога, включително относно стратегическата стабилност, повишаването на прозрачността и мерките за изграждане на доверие от страна на държавите, разполагащи с ядрено оръжие, с цел насърчаване на по-нататъшния напредък в разоръжаването.
- Ползите от конкретната работа за намаляване на стратегическия и ядрения риск, а оттук и спешната необходимост всички засегнати държави да обсъдят, съгласуват и прилагат практически мерки за тази цел.
- Значението на многостранното сътрудничество за постигането на напредък в проверката на ядреното разоръжаване. Във връзка с това Съветът приветства свикването на групата от правителствени експерти, която да разгледа ролята на ядрената проверка за постигането на напредък в ядреното разоръжаване през 2021 г. Съветът приветства и приноса на практическото сътрудничество, като партньорството Quad Nuclear Verification, и практическите учения, например белгийското учение във връзка с методите за измерване на плутоний, френско-германското учение за проверка на ядреното разоръжаване (NuDiVe), както и изследванията и демонстрациите на методи за откриване на материали с висок експлозивен заряд, провеждани от Нидерландия в рамките на Международното партньорство за проверка на ядреното разоръжаване (IPNDV). Въпреки че проверката не е самоцел, по-нататъшното развитие на международното сътрудничество в областта на инструментите за проверка на ядреното разоръжаване би спомогнало за постигането и поддържането на свят без ядрени оръжия.
- Отправения от него призив за незабавно започване и бързо приключване на преговорите в рамките на Конференцията по разоръжаване относно договор за забрана на производството на разпадащи се материали, използвани в ядрени оръжия или други взривни устройства, и подкрепата си за започването на преговорите в съответствие с документ CD/1299 и съдържащия се в него мандат. До влизането в сила на бъдещия договор за забрана на разпадащи се материали Съветът призовава всички заинтересовани държави да обявят незабавно и да прилагат мораториум върху производството на разпадащи се материали за ядрени оръжия или други ядрени устройства.

8. Съветът приветства постигнатото между Съединените щати и Руската федерация споразумение за удължаване на срока на действие на новия Договор за съкращаване на стратегическите въоръжения с още пет години. Съюзът отдава огромно значение на новия Договор за съкращаване на стратегическите въоръжения и го счита за решаващ принос към международната и европейската сигурност. Съкращаването на разположените стратегически ядрени арсенали съгласно новия Договор за съкращаване на стратегическите въоръжения, подкрепено по-специално от предвидения в него солиден механизъм за проверка, допринася за прилагането на член VI от ДНЯО чрез цялостно намаляване на глобалните запаси от разположени ядрени оръжия. Съветът изтъква необходимостта от запазване и по-нататъшно развитие на процесите в областта на контрола над въоръженията, разоръжаването и неразпространението. Като припомняме произтичащите от член VI от ДНЯО задължения за всички държави, разполагащи с ядрено оръжие, подчертаваме, че двете държави с най-големи арсенали от ядрено оръжие носят специална отговорност в областта на ядреното разоръжаване и контрола над въоръженията. Съветът насърчава търсенето на възможности за по-нататъшно съкращаване на техните арсенали, включително стратегическите и нестратегическите, разположените и неразположените ядрени оръжия, и продължаването на обсъжданията относно изграждането на доверие, прозрачността, намаляването на рисковете, дейностите по проверка, с което ще се създадат условия за още по-стабилни бъдещи споразумения за контрол над въоръженията и докладване в тази сфера. Призоваваме Китай да допринася активно за тези процеси.
9. Съветът приветства започването на диалога в областта на стратегическата стабилност и факта, че на срещата на върха между Руската федерация и Съединените американски щати в Женева беше потвърдена декларацията от срещата на върха в Рейкявик.
10. Съветът отбелязва изключително тежките последствия, свързани с използването на ядрени оръжия, и подчертава, че всички държави носят отговорност за предотвратяването на настъпването на такова събитие.
11. Съветът изтъква необходимостта от подновяване на многостранните усилия и съживяване на многостранните преговорни органи, по-специално Конференцията по разоръжаване, като във връзка с това се обърне внимание на подобряването на организацията на нейната работа, както и на бъдещото ѝ разширяване. Продължава да буди загриженост продължаващият застой в работата, включително трайната ѝ неспособност да постигне съгласие по работна програма и да предостави статут на наблюдател на всички държави — членки на ООН.

12. Съветът счита, че Договорът за всеобхватна забрана на ядрените опити (ДВЗЯО) има решаващо значение за ядреното разоръжаване и неразпространение и влизането му в сила остава главен приоритет и политически императив за Съюза. Съветът призовава всички държави, които все още не са направили това, и по-специално изброените в приложение II, да подпишат и да ратифицират ДВЗЯО без предварителни условия или по-нататъшно забавяне. Съветът призовава също така всички държави да спазват мораториума върху експерименталните взривове на ядрено оръжие и всички други ядрени взривове, както и да се въздържат от всякакви действия, които противоречат на предмета и целта на Договора.
13. Съветът признава решаващото значение, което имат за мира и сигурността съществуващите свободни от ядрени оръжия зони, и остава ангажиран с изпълнението на Резолуцията за Близкия изток, приета на Конференцията за преглед на ДНЯО през 1995 г. Съветът отбелязва свикването на Конференцията на ООН на 20 ноември 2019 г. за установяване в Близкия изток на зона, свободна от ядрени оръжия и други оръжия за масово унищожение и системи за тяхната доставка, и счита постигнатите на нея резултати за окуражителни. Съветът припомня, че съгласно посоченото в плана за действие на Конференцията за преглед на ДНЯО от 2010 г. такива зони могат да бъдат създавани само въз основа на договорености, които са свободно постигнати между всички държави от съответния регион.
14. Съветът остава сериозно загрижен във връзка с продължаващите кризи и предизвикателства в областта на разпространението, които продължават да бъдат заплаха за международната сигурност, и подчертава решимостта си да увеличи усилията за неразпространение и да укрепва, да прилага повсеместно и да направи по-ефективна системата за неразпространение на ядрено оръжие. Съветът отчита необходимостта от намиране на мирни и дипломатически решения и подчертава, че международната общност трябва да запази бдителността си, да бъде готова да посрещне тези предизвикателства и да ги преодолее по решителен начин. Съветът подчертава основната отговорност на Съвета за сигурност на ООН в случаите на неспазване.

15. Освен това Съветът отчита важната работа на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ), и по-конкретно факта, че системата ѝ на гаранции е основен елемент от режима за неразпространение и играе основна роля в изпълнението на ДНЯО. Тясното сътрудничество между Евратом и МААЕ дава възможност за ефективни и ефикасни гаранции. Съветът изтъква, че споразумението за всеобхватни гаранции и Допълнителният протокол представляват настоящият стандарт за проверка в рамките на ДНЯО и призовава за незабавното им всеобщо приемане.
16. ЕС изтъква отново своя твърд ангажимент и непрекъсната си подкрепа за Съвместния всеобхватен план за действие (СВПД). СВПД е ключов елемент от глобалната система за неразпространение на ядрено оръжие, като беше одобрен единодушно от Съвета за сигурност на ООН с Резолюция 2231 (2015). Съветът отчита значението на въпросите, свързани с едностранното оттегляне на САЩ от СВПД и повторното налагане на санкции от тяхна страна. Съветът изразява дълбоката си загриженост във връзка с продължаващите действия на Иран, които са в противоречие със СВПД и имат сериозни и в някои случаи необратими последици за разпространението. Той настойчиво приканва Иран да преустанови всички дейности, които не са в съответствие със СВПД, и да възобнови незабавно пълното изпълнение на своите ангажименти в ядрената област, по-специално прилагането на разпоредбите на Допълнителния протокол и на СВПД относно прозрачността. Съветът подкрепя продължаващите интензивни дипломатически усилия в рамките на съвместната комисия за СВПД и контактите на върховния представител на ЕС като координатор на смесената комисия с всички имащи отношение партньори. Съветът продължава да бъде сериозно загрижен във връзка с дейността на Иран в областта на балистичните ракети и призовава Иран да се въздържа от дейности, които са несъвместими с Резолюция 2231 на Съвета за сигурност на ООН, и да не предприема каквито и да било дейности, свързани с балистични ракети, предназначени да пренасят ядрени оръжия, включително изстрелвания, при които се използват такива технологии за балистични ракети. Освен това Съветът призовава Иран да не прехвърля ракети, ракетни компоненти или ракетни технологии на недържавни участници.
17. Съветът изразява дълбоко съжаление, че Сирия все още не е взела мерки за преодоляване на неспазването на споразумението си за гаранции, като си сътрудничи приоритетно и по прозрачен начин с МААЕ с цел решаване на всички неуредени въпроси, и призовава Сирия да подпише с МААЕ допълнителен протокол, който да приведе в действие и да приложи изцяло във възможно най-кратък срок.

18. Съветът е сериозно обезпокоен от продължаващото разпространение на ракетни технологии, тъй като това очевидно е дестабилизиращ фактор. Във връзка с това Съветът припомня категоричната си подкрепа за Режима за контрол на ракетните технологии и за Хагския кодекс за поведение срещу разпространението на балистични ракети. Съветът призовава за всеобщото присъединяване към Хагския кодекс за поведение и за ефективното му прилагане, като това е единственият многостранен инструмент за прозрачност и изграждане на доверие относно разпространението на балистични ракети.

19. Съветът изразява сериозната си загриженост във връзка с факта, че Корейската народнодемократична република (КНДР) продължава действията си за по-нататъшно развитие на своите незаконни програми за ядрени оръжия и балистични ракети. Съветът осъжда стъпките, предприети от КНДР за подобряване на нейните ядрени оръжия и ракетни способности, включително многократните изстрелвания на ракети и поддръжката на свързаните с тях съоръжения. Съветът настойчиво приканва Корейската народнодемократична република (КНДР) да се въздържа от всякакви ядрени опити и от изстрелване на балистични ракети. Съветът призовава КНДР да предприеме конкретни стъпки за демонтиране на своите оръжия за масово унищожение и балистични ракети и за спиране на съществуващите ядрени програми по цялостен, проверяем и необратим начин в съответствие с Резолюция 2397 (2017) на Съвета за сигурност на ООН. Съветът настойчиво приканва КНДР да започне съдържателни обсъждания с всички заинтересовани страни с цел изграждане на основа за устойчив мир и сигурност и да предприеме стъпки, насочени към постигането на пълно, проверяемо и необратимо премахване на ядреното оръжие на Корейския полуостров. Съветът настоява КНДР да възобнови спазването на ДНЯО и на споразумението за всеобхватни гаранции на МААЕ и да приведе в сила Допълнителния протокол и настойчиво я приканва да подпише и да ратифицира Договора за всеобхватна забрана на ядрените опити. Съветът призовава всички държави да спазват задълженията си съгласно съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН, включително пълното и ефективно прилагане на всички санкции.

20. Съветът е решен да осигури най-високи стандарти за ядрена безопасност, сигурност и гаранции, признава централната роля на МААЕ в това отношение и същественото финансиране на нейните дейности от страна на Съюза. Съветът припомня, че новият Европейски инструмент за сътрудничество в областта на ядрената безопасност, с бюджет от 300 милиона евро за периода 2021—2027 г., ще подкрепя трети държави в областта на ядрената безопасност и радиационната защита, управлението на ядрените отпадъци и ядрените гаранции. Съветът приветства декларацията на министрите на Международната конференция по ядрена сигурност (ICONS), която отразява политическата воля на държавите членки и осигурява допълнителна стойност и политически насоки за процеса на укрепване на ядрената сигурност в световен мащаб.
21. Съветът потвърждава отново подкрепата си за неотменимото право на всички страни по ДНЯО да развият научните изследвания, производството и използването на ядрената енергия за мирни цели без дискриминация и в съответствие с ДНЯО, включително в рамките на програмата за техническо сътрудничество на МААЕ. Съветът отчита необходимостта да се гарантира енергийната сигурност на достъпна цена и защита правото на държавите членки да вземат решения относно своя енергиен микс и да избират най-подходящите технологии за колективно постигане на целта в областта на климата за 2030 г. Съветът отчита значението на дейностите на МААЕ в подкрепа на усилията на държавите членки за постигане на целите на ООН за устойчиво развитие, и по-специално евентуалния принос на ядрената наука и технология в области като човешкото здраве, селското стопанство и продоволствената сигурност, управлението на водите, изменението на климата, опазването на околната среда, опазването на културното наследство.
22. Съветът подчертава, че равенството между половете и овластяването на жените и момичетата са важен хоризонтален приоритет за Съюза, и счита, че е важно аспектите, свързани с равенството между половете, да бъдат включени в обсъжданията по трите стълба на ДНЯО. Освен това Съветът напълно подкрепя и насърчава равното участие на жените и мъжете в областта на разоръжаването, неразпространението и контрола над въоръженията и насърчава участието на жените в Конференцията за преглед на ДНЯО.

23. Съветът подкрепя образованието в областта на разоръжаването и неразпространението, за което Консорциумът на ЕС по неразпространението, европейската мрежа от независими експертни центрове, допринася с различни дейности.
24. Съветът подчертава, че е важно да се осигурят положителни и съществени резултати от Десетата конференция за преглед на ДНЯО, като се направи преглед на изпълнението на Договора и поетите в миналото ангажименти, както и като се определят областите, в които следва да се търси по-нататъшен напредък в бъдеще, а също и средствата за това. Съветът решава да допринесе активно за Конференцията за преглед на ДНЯО, включително чрез предложения за конкретни, ориентирани към бъдещето действия за Десетата конференция за преглед. За тази цел той допринесе с работни документи за текущия цикъл на преглед и за националните доклади за изпълнението от държавите — членки на ЕС. Съюзът и неговите държави членки ще възприемат активен и конструктивен подход към преговорите на Конференцията за преглед.
-